سخن سردبیر
Editorial
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره هفدهم، آذر ۱۳۹۷، ۸۰۰-۷۹۹

گزارشی از نخستین کنگره بین‌المللی سلامت برای صلح

A Report from the First International Congress on Health for Peace

محسن رضائیان[۲،۱]

M.Rezaeian

نخستین کنگره بین‌المللی سلامت برای صلح، به همت همکاران فرهیخته دانشگاه علوم پزشکی شیراز از تاریخ ۲۲ لغایت ۲۵ آبان‌ماه سال ۱۳۹۷ برگزار گردید. بر اساس یک برنامه‌ریزی هوشمندانه، دانشمندان ایرانی و خارجی در نُه پنل، به ارائه نقطه نظرات خود پرداختند. اینجانب افتخار آن را داشتم که در پنل دوم با عنوان "اپیدمیولوژی و صلح از طریق سلامت"، به ارائه نقطه نظرات خود پیرامون "اپیدمیولوژی جنگ در مقابل اپیدمیولوژی صلح" بپردازم.

در این سخنرانی و بر اساس مقالات منتشر شده خود [۷-۱] به این نکته اشاره کردم که با توجه به اثرات مخرب جنگ و درگیری‌های نظامی، متأسفانه تعداد مقالات کافی اپیدمیولوژی در این زمینه به رشته تحریر در نیامده است. شاید یکی از دلایل اصلی این امر آن باشد که در سال‌های اخیر، جنگ و درگیری‌های نظامی، بیشتر کشورهای با درآمد پایین و متوسط به ویژه در خاورمیانه و آفریقا را درگیر نموده است. این درحالی است که بیش‌ترین هزینه‌های نظامی را کشورهای با درآمد بالا نظیر آمریکا و برخی از کشورهای اروپای غربی می‌پردازند.

بنابراین، جهان نیازمند رشد و توسعه‌ی شاخه "اپیدمیولوژی جنگ" در میان سایر شاخه‌های اپیدمیولوژی است. در این شاخه، محققین به دنبال مشخص نمودن اثرات مخرب جنگ و درگیری‌های نظامی و تأثیر آن بر سلامت مردم هستند. از این‌رو، دیدگاه پیش رو در مطالعات اپیدمیولوژی جنگ، دیدگاهی منفی است و هدف نهایی چنین مطالعاتی، کنترل جنگ و درگیری‌های نظامی است. این درحالی است که می‌توان به شاخه‌ای جدید از مطالعات اپیدمیولوژی به عنوان"اپیدمیولوژی صلح" نیز توجه نمود. دیدگاه پیش رو در مطالعات اپیدمیولوژی صلح، دیدگاهی مثبت است. هدف نهایی چنین مطالعاتی،

۱- استاد گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران
تلفن: ۳۱۳۱۵۱۲۳-۰۳۴، دورنگار: ۳۱۳۱۵۱۲۳-۰۳۴، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk، ارکید: 0000-0003-3070-0166
۲- استاد مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-14]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1397.17.9.9.4]

تقویت و حمایت از صلح با نشان دادن این نکته است که چگونه صلح می‌تواند تأثیرات مثبت خود را بر روی سلامت و رشد جوامع در جهان ایفاء نماید.

برگزاری نخستین کنگره بین‌المللی سلامت برای صلح در شهر مصفای شیراز همراه با ریزش باران الهی پیامی جهانی را به همراه داشت. این پیام به ویژه به هنگام بازدید شرکت‌کنندگان از مقبره‌های دو شاعر نامدار و حامی صلح این شهر، یعنی حافظ و سعدی طنین و عمق بیشتری یافت. پیام این کنگره در این نکته مهم خلاصه می‌گردد که ایرانیان به عنوان یکی از صلح‌دوست‌ترین مردم جهان، صدمات بسیار زیادی را از جنگ تحمیلی عراق و تحریم‌های ناعادلانه قدرت‌های بزرگ به جان خریده‌اند. اما این مشکلات، هرگز باعث نشده است که ایرانیان، خوی صلح‌دوستی خود را به فراموشی بسپارند. نهایت این امر در فیلمی نشان داده شد که از مجروحان شیمیایی جنگ تحمیلی تهیه شده بود، در این فیلم، بانویی به شدت مجروح از سلاح‌های شیمیایی، آرزوی نابودی این سلاح‌ها را داشت و اذعان می‌نمود که حاضر نیست، استفاده چنین سلاح‌هایی را حتی برای سازندگان و به کاربرندگان آنها تجویز نماید. به گفته سازنده، چند روز پس از تهیه این فیلم، این بانوی بزرگوار بر اثر مواجهه طولانی مدت با عوامل شیمیایی به شهادت رسید، یادش گرامی.

References

[1] Rezaeian M. Challenges of developing countries' epidemiologists in the 21st century. *Acta Med Iran* 2016; 54 (1): 4-8.

[2] Rezaeian M. War Epidemiology: An Urgent Plea. *Epidemiology* 2015; 26 (1): e10-e11.

[3] Rezaeian M. Taking the opposite side of issues in epidemiology: "peace" versus "war". *Ann Epidemiol* 2014; 24 (10): 791.

[4] Rezaeian M. Wars versus SARS: Are epidemiological studies biased? *Eur J Epidemiol* 2014; 29 (6): 453-4.

[5] Rezaeian M. Illustrating wars and armed conflicts from a different perspective: Who suffer and who invest the most? *Middle East J Business* 2011; 6 (1): 12-4.

[6] Rezaeian M. A review on the most important consequences of wars and armed conflicts. *Middle East J Business* 2009; 4: 7-9.

[7] Rezaeian M. War is an unjustifiable man-made disaster within the Eastern Mediterranean Region. *Middle East J Family Med* 2008; 6: 14-6.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-14]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1397.17.9.9.4]